

Beretning

om

Landbrugsforsøg ved den kongelige Veterinær- og Landbohøiskole i Aaret 1866.

Af Professor B. S. Jørgensen.

I den Beretning, som jeg her skal give over de Arbejder, som i 1866 ere udførte paa Vet.- og Landbohøiskolens Forsøgsmark, vil, ligesom i de nærmest foregaaende Aar, kun Udfaldet af en Del af Forsøgene meddeles, og da navnlig saadanne, der danne Fortsættelse af tidligere offentliggjorte Forsøgsrækker. Det vil ikke have undgaaet den tænksomme Læseres Opmærksomhed, at disse Forsøg, skjøndt de foretages under de samme ydre Betingelser, i de forskjellige Aar have givet temmelig afvigende Resultater, og at det vil være nødvendigt at sammenarbejde Forsøgene for en Aarrække, før nogenlunde sikre Slutninger kunne udtrækkes deraf. Og dog er Afvigelsen her ene og alene afhængig af hvad man vil kalde tilfældige Omstændigheder og da navnlig Veirliget, men ved de Forsøgsrækker, som for Tiden optage den største Del af Forsøgsmarken, og som medføre meget Arbejde og mange Udgifter, nemlig Gjødnings- og Sædskifteforsøgene, vil Resultatet nødvendigt forandres fra Aar til andet, og Offentliggjørelsen af de første Aars Resultater vilde i ingen Henseende være belærende. Enkelte Forsøg mislykkes ogsaa af forskjellige Grunde, og om

disse, saavel som om de Prøver, der foretages nærmest for at finde Methoden for Forsøgets Udførelse, kan derfor intet Resultat meddeles. Da imidlertid nu en Del af Forsøgene ere blevne gjentagne i flere Aar, er den Tid ikke fjern, at en Oversigt over de enkelte Forsøgsrækker kan gives, hvis Resultater tør haabes at kunne have Betydning for det praktiske Agerbrug.

Areal, som udgjør lidt over 20 Tdr. Land (nøjagtigt 20 Tdr. Land 1430 Kvadratalen), har i 1866 været saaledes benyttet:

Landbrugshaven	„	Tdr. 5½	Skpr. 2.
Forsøgshaven	„	— 4	—
Dyrkningsforsøg med			
Rad- og bredsaaet Raps 1 Td. 1½ Skp.			
Rad- og bredsaaet Byg. „	— 7	—	
Kløverslet	1 — 6	—	
Tætsaaningsforsøg . . . „	— 2½	—	
	—————	4	— ¾ —
Gjødningsforsøg	4	— 7	—
Sædklæsteforsøg	5	— „	—
Frøavl, Tobak	„	— 1	—
Drak	„	— 2	—
Til Grønfoder og Forsøg med Agerdyr-			
ningsredskaber	1	— 4½	—
Veie	3	— „	—

Det store Areal, der medgaaer til Veie, hidrører fra Nødvendigheden af at holde de enkelte Forsøgsstykker adskilte; saavidt muligt benyttes det imidlertid til Græs eller paa anden Maade.

Hr. Lieutenant J. C. la Cour, som i Løbet af Vinteren kom hjem fra Udlandet og igjen overtog Assistentposten, har med sædvanlig Nidkærhed og Interesse forestaaet Forsøgenes Udførelse.

Landbrugshaven har beholdt den Størrelse og Inddeling, som den fik 1863 og bestaaer af 275 Bede i 5 Afdelinger, nemlig fleraarige Planter i een Afdeling med 75 Bede

og 4 Afdelinger paa 50 Bebe hver, som afvejlende benyttet til Vintersæd, Rødfrugter, Vaarsæd og Vælgplanter.

I Afdelingen for de fleraarige Planter dyrkes især Kløver- og Græsarter, og blandt disse findes endnu nogle, som ere saaede 1859. Af disse har kun Foderlucernen (*Medicago sativa*) holdt sig nogenlunde sluttet og hvert Aar givet en ret god Afgrøde i et Par Slet; Esparcetten (*Hedysarum Onobrychis*) er frodig, men ikke synderlig tæt, og af Kløverarterne er Afjikkfløveren (*Trifolium hybridum*) den eneste, hvor et større Antal Planter ere tilbage, medens Rødkløveren, der var saaet 1859, i Sommeren 1866 var gaaet aldeles bort, og af Hvidkløveren fra samme Aar vare kun nogle faa Planter tilbage. Af de andre Foderplanter af Urtefamilien var humleagtig Sneglebælg (*Medicago lupulina*) eller, som den sædvanlig kaldes, Gulkløver, den, der havde holdt sig bedst, men stod dog meget tynd og uensartet.

Af Græsarterne stode Alm. Rørgræs (*Digraphis arundinacea*), saaet 1860, og knæbøjet Røvehale (*Alopecurus geniculatus*), saaet 1859, ret frodig og tæt; det samme gjaaldt, dog i noget ringere Grad, om Mose-Bunke (*Aira cæspitosa*), Alm. Hvene (*Agrostis vulgaris*), Eng-Rapgræs (*Poa pratensis*) og vellugtende Gulax (*Anthoxanthum odoratum*), alle saaede 1859; Engelsk Raigræs, Timothei og hvast Hundegræs (*Dactylis glomerata*), saaede 1859, og italiensk Raigræs, saaet 1860, stode taalelige, men dog hverken frodige eller tætte. Af alle Græsarter voger Amerikanst Heire (*Bromus Schraderi*) stærkest, men staaer ikke tæt, og giver et stivt og vistnok for Kvæget mindre behageligt Foder. Endnu skal jeg tilføie, at det aldrig er lykkes os at faae Bævregræs (*Briza media*) til at voge i noget Bed, skjøndt det oftere er forsøgt.

De Græsarter, der komme tidligt om Foraaret, ere Høihavre (*Arrhenatherum elatius*), Bunkearter, Rørgræs og alm. Kvif. De, der holde sig længst om Efteraaret, ere Heire-, Raigræs- og Røvehalearterne.

Af alle Planter, der dyrkes i Landbrugshaven, er vistnok Jordæbler (*Helianthus tuberosus*) den, der giver størst Udbytte; Stude kun at baade Stængel og Rodknolde finde saa ringe Anvendelse.

I Vintersædsafdelingen dyrkedes 14 Prøver af Vinterhvede, 1 Rug-, 2 Raps- og 1 Rybsprøve, samt Vinter-Havre, -Bønner, -Vikter og -Linser. Hveden var i det Hele mindre vel lykket og stod med Undtagelse af Hallets Hvede og Spelt meget tyndt, om end ret kraftig; Rapsen var meget simpel, derimod stode Vintervikter og -Bønner meget godt.

Af Vaarsæd dyrkedes 8 Prøver Vaarhvede, 1 Vaarrug-, 20 Byg-, 15 Havre-, 5 Boghvede-, 2 Spergel-, 1 Sorghum- og 2 Maisprøver. Bygget var tyndt; bedst stod Kanabist, Kongebyg fra Fønsskov, alm. Tradet og kort Vistebyg. Havren stod meget godt; med Undtagelse af lille nøgen- og Verliehavre som vare komne noget tyndt op, stode alle Prøverne tætte og frodige. Vaarhvede og Rug vare temmelig ringe. Af Boghvedearterne stod en russisk og en jydsk Prøve af alm. Boghvede bedst, dog ogsaa den sølvgraa Varietet var ret frodig, men mindre tæt. Mais og Sorghum maatte ansees for mislykket.

Af Handelsplanter fandtes i Vaarsædsafdelingen 4 Prøver af Hør, 2 Hamp-, 2 Sennop-, 2 Valmue-, 1 Dobber-, 1 Madia- og 4 Tobaksprøver. Hørren var noget tynd, men lang i Stængel; bedst var den alm. blaablomstrende, mindre god den hvidblomstrende. Hamp var meget simpel. Af Sennopsprøverne spirede kun den gule, som var meget god. Valmue var ret frodig, men kun den violette var kommen tæt op. Dobber, Madia og Tobak lykkedes meget godt.

I Vælgfædsafdelingen var udsaaet 10 Prøver af Erter, 10 Bønne-, 5 Vikke-, 2 Linse- og 3 Lupinprøver. Vikkerne vare ualmindelig tætte og frodige, og af Erterne navnlig de grønne, gule, og Hornsherredærter. Linserne vare mod Sædvane temmelig tynde, men forresten vel besatte med Vælg. Bønnerne vare for en Del angrebne af Bladlus i Toppen og derfor kun besatte med Vælg forneden, dog gave

de et ret godt Udbytte, og alm. Markbønner og Scotch early endog et meget godt Kjerneudbytte. Af Lupiner vare de blaa meget gode, de gule og hvide mindre tilfredsstillende.

3 Rodfrugtafdelingen dyrkedes 15 Kartoffelprøver, 10 Runkelroe-, 5 Kaalrabi- og Rutabaga-, 8 Turnips-, 7 Gulerod-, 3 Pastinak- og 6 Kaalprøver. Om Kartoffelprøverne henvises til den i Slutningen af denne Beretning givne Meddelelse om „Planteshgdomme“. Roer og Kaalarter lykkedes meget godt, selv Pastinakprøverne, som hyppig mislykkes i Landbrugshaven, vare vel udviklede. At vi nu som oftest kunne benytte selvavlet Frø i denne Afdeling synes væsentligt at have bidraget til at sikre et godt Udfald.

Dyrkningen af Forsøgsmarken frembød ingen særegne Vanskeligheder i dette Aar. Drainingen, der fuldendtes 1862, har viist sig vellykket i enhver Henseende. En frodig Hvidtjørnhække, som omgiver det hele Terrain, er vel endnu for ung til at hegne, og maa understøttes ved Gitter, men det er at haabe, at kun faa Aar ville hengaa, inden den vil være tilstrækkelig for at staffe Markfred, som naturligvis paa et Terrain, der er omgivet af en stærk Befolkning, ikke er let at overholde. Dog er den Skade, som derved er tilføjet Forsøgene, ikke af stor Betydning. Meget større er den Skade, som Fuglene forarsage; da Haver støde op til Forsøgsmarken paa de tre Sider, finde Fuglene et Skjul, hvorfra de i ethvert Dieblif kunne kaste sig over Marken. Det er navnlig de mindre Bede i Landbrugs- og Forsøgshaven, hvor Fuglene ofte bringe Forstyrrelse i Forsøgene, uden at vi endnu have fundet noget virksomt Middel derimod. Enkelte tidligmodne Prøver, navnlig Vinterbyg og Hvede, har det ikke lykkedes os at beskytte selv ved at omgive dem med Net. Det er især i de tidlige Morgentimer ved Solens Opgang at Fuglene søge til Kornet; ved at holde Vagt fra lidt før Solens Opgang til efter dens Nedgang og benytte forskjellige Larmemethoder er det dog i de sidste Aar lykkedes os noget bedre at beskytte Prøverne, men ganske fri for Skade have de ikke været, da det kan finde Sted

i et eneste ubevogtet Dieblif. — Ukrudet, som vi i Begyndelsen havde saameget at kjæmpe med, blive vi efterhaanden mere Herre over, hvortil Radsaanningen bidrager meget.

De Forsøg, som jeg i denne Beretning skal omtale nøiere, ere:

1. Udbytte af rad- og bredsaaet Raps.
2. Udbytte af rad- og bredsaaet Grødet Byg.
3. Spiring og Udvikling af Korn høstet ved forskjellig Modenhedsgrad (2r. Byg og Havre).
4. Korn- og Frøsorter saaede i forskjellig Dybde (Hvede, Rug, Raps, Havre, Erter, Bikker, Bønner, Runkelroer, Raalrabi, Rødkløver, Hvidkløver, Raigræs og Timothei).
5. Forskjellige Kornarters Udviklingstid (Hvede, Rug, 2r. Byg, 6r. Byg, Havre, Erter og Bønner).

Desuden ere følgende andre Forsøg foretagne paa Forsøgsmarken 1866:

- a. En Kløver- og Græsblanding udsaaedes i forskjellig Tæthed i det foregaaende Foraar. Sommeren 1865 var imidlertid uheldig for Frøets Spiring, og endstjøndt Udbyttet ikke var ringe, da der paa 14 Skpr. i 2 Slet høstedes 9995 Pd. Hø, saa viste der sig dog ingen Regelmæssighed i Udbyttet af den forskjellige Udsæd, saaledes som Tilfældet var med det tidligere Forsøg i Sommeren 1861, og Forsøget skal derfor gjentages, saasnart Forholdene tillade det.
- b. Tættsaaning af 6r. Byg paa 2 Skpr. Land i 4 forskjellige Forsøgsstykker; Kornet radsaaedes med Maskine, og var nærmest kun for at forsøge Metboden, hvorefter en Forsøgsrække med forskjellige Kornarter bedst lod sig udføre.
- c. Spiringsforsøg med Byg tørret ved forskjellig Varmegrad og under forskjellige Fugtighedsforhold, som ville blive fortsatte med andre Kornsorter og offentliggjorte, naar bestemte Resultater ere naaede.
- d. Gjødningsforsøg og
- e. Sædklisterforsøg, hvis Resultater efter nogle Aars Fortsættelse skulle blive samlede og offentliggjorte.

En Række Jagttagelser over Plantesygdomme af Lieutenant la Cour skal meddeles ved Slutningen af denne Beretning.

1. Udbytte af rad- og bredsaet Kaps.

Da Radsaaning af Kaps maa antages at have mange Fortrin for Bredsaaning, har jeg i flere Aar ønsket at faae et sammenlignende Forsøg udført, men først i Sommeren 1865 fandtes et passende Stykke Jord dertil paa omtrent 9 Skpr. Land, saaledes at lidt over $\frac{1}{2}$ Td. Land kunde anvendes til hver Prøve.

Jorden blev brakket, stærkt gjødet og behandlet fuldkommen eens. Kapsen saeedes den 29. Juli, kom godt op, og stod særdeles kraftigt om Efteraaret; den radsaaede Del bearbejdedes i Septbr. mellem Rækkerne med den Kultivator, vi anvende ved Rodfrugterne. Kapsen overstod Vinteren godt; i 2 Frostnætter i Slutningen af April bødies vel Stænglerne stærkt, men de rettede sig igjen op ad Dagen; den første Blomst kom frem den 1ste Mai og fra 10—14 Mai stod Marken i fuld Blomstring. Planterne stode tæt og kraftigt, og da ingen Insekter gjorde Blomsterne Skade, ventede vi et stort Udbytte. Henimod Modningen iagttoges imidlertid, at en Larve (vistnok af den lille Snudebille *Ceutorhynchus assimilis*) havde angrebet Roden, og Udbyttet blev derved betydelig forringet, om end alligevel meget tilfredsstillende.

Den nedenstaaende Tabel viser Høstens Udfald:

Kaps.	Arealets Størrelse.	Frøets Vægt.	Frøets Maal.	Stulper og Avner.	Salmens Vægt.	Afgrødens Vægt.
radsaet	8986 □ Al.	2204 \mathcal{H}	11 Td. 5 $\frac{1}{2}$ Stp. à 188 \mathcal{H}	2109 \mathcal{H}	2503 \mathcal{H}	6816 \mathcal{H}
bredsaet	7159 □ Al.	1604 \mathcal{H}	8 Td. 5 Stp. à 186 \mathcal{H}	1202 \mathcal{H}	2103 \mathcal{H}	4909 \mathcal{H}

Udbyttet af 1 Td. Land vilde saaledes være:

	Frøets Vægt.	Frøets Maal.	Stulper og Avner.	Salmens Vægt.	Afgrødens Vægt.
radsaet	3431 \mathcal{H}	18 Td. 2 Stp.	3286 \mathcal{H}	3900 \mathcal{H}	10614 \mathcal{H}
bredsaet	3139 \mathcal{H}	16 Td. 4 Stp.	2351 \mathcal{H}	4085 \mathcal{H}	9545 \mathcal{H}

2. Udbytte af rad- og bredsaet 6r. Byg.

Jorden, som 1865 havde baaret Kaalrabi, var efteraarspløjet og gennemharvedes om Foraaret med den svenste Harve, tromledes og harvedes med let Harve. Arealen, der udgjorde 12600 Kvadratalen, deltes i to ligestore Dele og besaaedes den 18de Mai. Den ene Halvdel radsaedes med 2½ Skpr. Byg med 8" mellem Raderne, og den anden Halvdel bredsaedes med 3 Skpr., hvorefter en Blanding af Kløver og Græsfrø udsaaedes. Kornet spirede den 28de Mai, høstedes den 22de August og hjemførtes den 28de Aug. Det udtærskedes i Marts 1867.

Angaaende Udbyttet henvises til nedenstaaende Tabel, hvortil kun skal bemærkes, at 1 Td. Korn af begge Prøver veiede ligemeget, nemlig 176 Pd. eller 105½ Pd. holl.

Grad. Byg	Kornets Vægt.	Kornets Maal.	Arner.	Stalm.	Hele Afgroden.
radsaet	1570 T	8 Td. 4 Skp. 1 Fdb.	467 T	1326 T	3363 T
bredsaet	1153 T	6 - 4 - 1 -	381 T	1073 T	2607 T

Beregnet til 1 Td. Land var Udbyttet:

	Kornets Vægt.	Kornets Maal.	Arner.	Stalm.	Hele Afgroden.
radsaet	3489 T	19 Td. 6 Skp. 3 Fdb.	1039 T	2947 T	7475 T
bredsaet	2562 T	14 - 4 - 1 -	847 T	2386 T	5795 T

3. Spiringsevnen og Udviklingen af Korn, høstet ved forffjellig Modenhedsgrad.

Forsøget slutter sig til dem, der foretoges i de tidligere Aar, og hvoraf Udfaldet er meddelt i foregaaende Beretninger. De forffjellige Modenhedsgrader ere nøiagtig bestrevne i Beretningerne fra 1861, 62 og 63, og det vil deraf erindres, at Nr. 1 er aldeles umodent Korn, ei endnu fuldkabt, grønt, blødt og mælket, og at Nr. 6 er fuldkommen modent eller rettere overmodent Korn, fuldkommen fast og taget af Planter, hvor baade Straa og Ar vare fuldkommen gule; de mellemliggende Nr. danne Overgangsleddene, og Nr. 5 vil vel nærmest falde sammen med den Tilstand, hvori Høsten finder Sted i Almindelighed.

Kornet bragtes 1 Tomme dybt i Jorden og saeedes i Bede paa 2 Kvadratalen.

Bygget angrebes stærkt af Fugle under Modningen.

-2radet Byg (alm.), høstet ved forskjellig Modenhed.

Der blev saaget 200 Korn i hvert Bed d. 31te Mai 1866.

Beetets Nr.	Spiret Dato.	Antal Planter d. 9. Juni	Stredet Dato.	Høstet Dato.	Antal Planter.	Antal Straa.	Det Heles Vægt.
1	6. Juni	20	2. August	19. Septb.	32	248	1,00 Pb.
2	6. -	174	25. Juli	11. -	137	676	1,90 -
3	6. -	190	24. -	11. -	173	760	1,90 -
4	6. -	162	23. -	11. -	138	855	2,20 -
5	6. -	182	23. -	11. -	157	877	2,00 -
6	6. -	192	23. -	11. -	177	1220	2,90 -

Havre (Hopetoun), høstet ved forskjellig Modenhed.

Der blev saaget 200 Korn i hvert Bed den 31te Mai 1866.

Beetets Nr.	Spiret Dato.	Antal Planter d. 9. Juni.	Stredet Dato.	Høstet Dato.	Antal Planter.	Antal Straa.	Det Heles Vægt.
1	7. Juni	21	13. Aug.	22. Septb.	9	30	0,20
2	7. -	140	3. -	13. -	110	566	2,70
3	7. -	134	3. -	13. -	136	599	3,30
4	7. -	147	3. -	13. -	150	604	2,50
5	7. -	175	3. -	13. -	141	571	3,00
6	7. -	149	3. -	13. -	144	553	3,10

Planterne i Nr. 1 modnedes meget ufige.

4. Korn og Frøsorter, saeede i forskjellig Dybde.

De bleve udførte paa samme Maade som i de nærmest foregaaende Aar.

Da den første Udsæd af Erter, der naaede til 18 Tommers Dybde, og af Bønner, der naaede til 24 Tommers Dybde, spirede frem fra alle Dybder, blev d. 30te Mai og 1ste Juni hver af disse Kornarter saaget i endnu 6 Tommers større Dybde, nemlig Erterne til 24 og Bønnerne til 30 Tommer. Som det af Tabellerne vil sees, spirede alle Bønnebedene, men ingen af de senere saeede Ertebede, saa Resultatet maa anses for tvivlsomt, da der i 18 Tommers Dybde efter første Erteudsæd var frem-

kommen 58 % af Spirer og ved 24 Tommers Dybde af første Vønneudsæd kun 16 % af Spirer. Fremtidige Forsøg ville forhaabentlig opløse Forholdene.

Saa vel for Kaalrabi som for flere af de andre Frøsorter var det vanskeligt at bestemme Spiringsdagen, da Jordblopperne stærkt angreb de fremkomne Spirer.

Guede (Manchester), saet i forskjellig Dybde.

Der saedes 200 Korn i hvert Bed den 25de Septbr. 1865.

Dybde Nummer	Siret Dato.	Antal Planter d. 1. Novb.	Strebet Dato.	Høstet Dato.	Antal Planter.	Antal Straa.	Afgroens Vægt.
$\frac{1}{2}$	2. Oktb.	152	25. Juni	10. Aug.	151	375	2,00 Pb.
1	3. -	154	24. -	10. -	168	418	2,00 -
$1\frac{1}{2}$	2. -	148	24. -	10. -	158	366	1,50 -
2	2. -	150	26. -	10. -	156	387	1,70 -
3	5. -	138	27. -	10. -	90	332	1,60 -
4	5. -	92	28. -	11. -	93	315	1,50 -
5	5. -	50	30. -	13. -	28	246	1,50 -
6	6. -	28	1. Juli	13. -	18	188	1,00 -
7	6. -	6	6. -	16. -	3	87	0,50 -
8	7. -	2	16. -	20. -	1	35	0,20 -
9	} Spirede ikke.						
10							

Rug (Campine), saet i forskjellig Dybde.

Der saedes 200 Korn i hvert Bed den 25de Septbr. 1865.

Dybde Nummer	Siret Dato.	Antal Planter d. 1. Novb.	Strebet Dato.	Høstet Dato.	Antal Planter.	Antal Straa.	Afgroens Vægt.	Kornets Vægt.
$\frac{1}{2}$	1. Oktb.	112	2. Juni	30. Juli	124	365	2,00 Pb.	0,50 Pb.
1	1. -	140	31. Mai	30. -	143	336	1,90 -	0,60 -
$1\frac{1}{2}$	1. -	128	31. -	30. -	126	304	1,70 -	0,60 -
2	3. -	100	31. -	30. -	126	325	1,80 -	0,60 -
3	4. -	82	2. Juni	30. -	101	286	1,40 -	0,50 -
4	5. -	52	6. -	30. -	27	220	0,80 -	0,20 -
5	7. -	12	7. -	30. -	1	12	0,10 -	
6	6. -	6	9. -	30. -	3	24	0,30 -	
7	8. -	2	} Gik ud i Vinterens Løb.					
8	10. -	1						
9	10. -	1						
10	10. -	1						

Klæs, faaet i forskjellig Dybde.

Der faaedes 100 Frø i hvert Bed den 11te August 1865.

Dybde Tommer	Spiret Dato.	Antal Planter b. 1. Novb.	1ste Blomst viste sig	Spillet Dato.	Antal Planter.	Afgroens Bægt.	Kornets Bægt.
0	17. Aug.	42	4. Mai	3. Aug.	30	6,00 Pbd.	1,80 Pbd.
$\frac{1}{2}$	16. -	38	4. -	3. -	35	6,00 -	1,60 -
$\frac{1}{4}$	16. -	38	4. -	3. -	18	6,00 -	1,70 -
$\frac{3}{4}$	18. -	37	4. -	3. -	27	6,00 -	1,60 -
1	18. -	46	5. -	3. -	32	5,00 -	1,40 -
$1\frac{1}{2}$	18. -	50	7. -	3. -	26	6,00 -	1,80 -
$1\frac{3}{4}$	18. -	26	8. -	3. -	28	5,50 -	1,50 -
2	19. -	22	11. -	3. -	28	8,50 -	2,00 -
$2\frac{1}{2}$	20. -	4	13. -	3. -	11	4,00 -	1,00 -
3	22. -	12	15. -	3. -	2	1,50 -	0,50 -
4	22. -	4	Gik ud i Vinterens Løb.				
5	Spirede iffe.						

Havre (Hopetoun), faaet i forskjellig Dybde.

Der faaedes 200 Korn i hvert Bed den 12te April 1866.

Dybde Tommer	Spiret Dato.	Antal Spirer b. 9. Juni.	Skredet Dato.	Spillet Dato.	Antal Planter.	Antal Straa.	Afgroens Bægt.
$\frac{1}{2}$	30. April	149	6. Juli	22. Aug.	130	345	1,40 Pbd.
1	30. -	162	6. -	22. -	143	366	1,40 -
$1\frac{1}{2}$	1. Mai	156	6. -	22. -	151	366	1,30 -
2	1. -	162	6. -	22. -	147	351	1,50 -
3	2. -	146	7. -	22. -	144	394	1,80 -
4	3. -	112	9. -	24. -	110	393	1,90 -
5	4. -	136	10. -	24. -	130	401	1,90 -
6	6. -	118	12. -	24. -	116	343	1,60 -
7	8. -	92	13. -	27. -	89	305	1,60 -
8	10. -	65	15. -	27. -	52	245	1,30 -
9	13. -	9	16. -	27. -	6	49	0,20 -
10	Spirede iffe.						

Grter (tidlig grønne), saet i forskjellig Dybde.
100 Korn saet i hvert Bed.

Dybde Tommer	Saet Dato.	Spiret Dato.	Antal Spirer d. 9. Juni.	Begyndt at blomstre.	Antal Planter.	Afgroens Bøgt.	Kornets Bøgt.	Kornets Maal.
1	12. April	1. Mai	98	5. Juli	96	3,80 Pd.	1,00 Pd.	Bot
2	12. -	1. -	98	5. -	96	2,70 -	0,90 -	-
3	12. -	3. -	94	5. -	94	3,00 -	1,10 -	-
4	12. -	5. -	96	5. -	95	2,40 -	0,80 -	-
5	12. -	6. -	96	5. -	94	2,90 -	1,00 -	-
6	12. -	7. -	99	6. -	98	2,90 -	1,00 -	-
7	12. -	9. -	98	6. -	91	2,70 -	0,90 -	-
8	12. -	11. -	95	8. -	95	2,00 -	0,80 -	-
9	12. -	13. -	92	9. -	90	2,50 -	0,40 -	-
10	12. -	14. -	88	11. -	84	3,00 -	1,20 -	1
11	12. -	16. -	77	12. -	74	1,70 -	0,80 -	-
12	12. -	17. -	80	13. -	78	2,30 -	0,90 -	-
13	12. -	19. -	76	13. -	75	2,20 -	0,80 -	-
14	12. -	20. -	64	14. -	64	2,20 -	0,90 -	-
15	12. -	22. -	59	15. -	55	2,30 -	0,90 -	-
16	12. -	24. -	58	15. -	57	2,20 -	0,80 -	-
17	12. -	26. -	57	17. -	54	2,20 -	0,60 -	-
18	12. -	28. -	58	18. -	55	2,20 -	0,90 -	-
19	1. Juni							
20	1. -							
21	1. -							
22	1. -							
23	1. -							
24	1. -							

Spirede iffe.

Alle Bedene høstedes den 10de September.

Bikker (alm. sorte), saet i forskjellig Dybde.
Der saedes 100 Korn i hvert Bed den 13de April 1866.

Bøgets Nr.	Dybde Tomm.	Spiret Dato.	Antal Spirer d. 9. Juni.	Antal Planter ved Høfn. d. 10. Septb.	Afgroens Bøgt.	Kornets Bøgt.	Kornets Maal.
1	1	2. Mai	88	79	1,90 Pd.	0,90 Pd.	Bot
2	2	3. -	94	85	1,60 -	0,90 -	-
3	3	4. -	92	82	1,80 -	0,80 -	-
4	4	5. -	97	90	1,70 -	0,80 -	-
5	5	7. -	87	86	1,50 -	0,80 -	-
6	6	9. -	90	88	1,80 -	0,90 -	-
7	7	10. -	85	83	1,40 -	0,60 -	-
8	8	12. -	83	78	1,30 -	0,70 -	-
9	9	14. -	84	84	1,30 -	0,70 -	-
10	10	16. -	65	63	1,50 -	0,80 -	-
11	11	20. -	58	58	1,60 -	0,90 -	-
12	12	23. -	25	23	1,60 -	0,80 -	-
13	13	26. -	8	6	0,40 -	0,10 -	-
14	14		3	3	0,50 -	0,10 -	-
15	15		1	1	0,10 -		-
16	16		1	1	0,10 -		-
17	17						
18	18						

Spirede iffe.

Alle Billebedene indtil 14 Tommers Dybde havde begyndt at blomstre d. 5te Juli. De blomstrede næsten samtidig, idet de dybtsaede og sibt fremspirede Prøver allerede begyndte at sætte Blomst eiter at have naaet nogle faa Tommers Høide; Bikkerne i 15 Tommers Dybde spirede d. 6te Juli og i 16 Tommers d. 7de Juli.

Bønner (alm. Mark-), saet i forskjellig Dybde.

25 Korn saet i hvert Bed.

Dybde Tommer	Saet Dato.	Espirer Dato.	Antal Espirer d. 9. Juni.	Blomst- ring.	Antal Planter.	Ugræsens Bægt.	Kornets Bægt.	Kornets Maal.
1	14. April	5. Mai	25	21. Juni	24	2,50 Pbd.	1,30 Pbd.	7 1/2 Pot
2	14. -	6. -	25	—	25	2,30 -	1,30 -	7 1/2 -
3	14. -	7. -	24	—	24	2,00 -	1,00 -	7 1/2 -
4	14. -	9. -	25	—	25	2,40 -	1,40 -	1 -
5	14. -	11. -	25	—	25	2,20 -	1,00 -	3 -
6	14. -	12. -	25	—	25	1,50 -	0,70 -	4 -
7	14. -	13. -	24	—	25	2,50 -	1,40 -	1 -
8	14. -	14. -	22	—	22	2,00 -	1,00 -	3 1/2 -
9	14. -	16. -	23	—	23	2,50 -	1,40 -	1 -
10	14. -	16. -	22	—	22	2,50 -	1,40 -	1 -
11	14. -	17. -	21	—	20	2,20 -	1,20 -	4 -
12	14. -	19. -	25	—	24	2,20 -	1,20 -	4 -
13	14. -	20. -	17	—	16	1,30 -	0,70 -	4 -
14	14. -	21. -	21	—	21	1,80 -	0,90 -	1 1/2 -
15	14. -	22. -	20	—	20	1,70 -	0,80 -	1 1/2 -
16	14. -	23. -	17	—	16	1,10 -	0,50 -	3 1/2 -
17	14. -	23. -	19	—	14	1,10 -	0,40 -	3 1/2 -
18	14. -	24. -	24	—	23	1,50 -	0,80 -	4 -
19	14. -	24. -	19	—	19	1,30 -	0,70 -	4 -
20	14. -	25. -	15	—	16	1,50 -	0,80 -	1 1/2 -
21	14. -	26. -	14	—	13	0,70 -	0,30 -	1 1/2 -
22	14. -	27. -	17	22. Juni	16	1,00 -	0,50 -	1 1/2 -
23	14. -	29. -	12	24. -	12	0,80 -	0,30 -	1 1/2 -
24	14. -	31. -	4	25. -	4	0,70 -	0,10 -	1 1/2 -
25	2. Juni	30. Juni	—	28. Juli	9	—	—	—
26	2. -	30. -	—	28. -	10	—	—	—
27	2. -	1. Juli	—	29. -	8	—	—	—
28	2. -	3. -	—	30. -	7	—	—	—
29	2. -	3. -	—	30. -	6	—	—	—
30	2. -	6. -	—	2. Aug.	3	—	—	—

Alle Bønnebedene indtil 21 Tommers Dybde begyndte at blomstre omtrent d. 21de Juni, og omtrent samtidig, idet de sidst fremspirede Planter, altsaa fra de større Dybber, blomstrede usædvanlig tidlig, og Høndt Planterne endnu kun havde naaet en Høide af 6—8 Tommer.

Alle Bønnerne indtil 25 Tom. Dybde høstes d. 11te Septbr.; Bønnerne i de større Dybber modnedes i Slutningen af Oktober, men kun ufuldstændig.

Munkelroer (Barres), saet i forskjellig Dybde.

Der saedes 100 Frø i hvert Bed den 4de Mai 1866.

Bedets Nr.	Dybde Tommer	Espirer Dato.	Antal Espirer d. 9. Juni.	Dytaget Dato.	Antal Planter d. 8. Novb.	Kornets Bægt uden Top.
1	1/4	29. Mai	20	8 Novb.	19	41 Pbd.
2	1/2	27. -	19	8. -	18	28 -
3	3/4	27. -	39	8. -	35	29 -
4	1	27. -	44	8. -	40	24 -
5	1 1/4	28. -	29	8. -	25	23 -
6	1 1/2	29. -	29	8. -	24	22 -
7	2	31. -	7	8. -	6	19 -
8	2 1/2	1. Juni	4	8. -	4	14 -
9	3	3. -	2	8. -	2	10 1/2 -
10	4	} Espirede ikke.				
11	5					
12	6					

Kaalrabifrs (Skirvings improved), saet i forffjellig Dybde.

Der saedes 100 Frs i hvert Bed den 7de Mai.

Bedets Nr.	Dybde Tommer	Antal Spirer d. 9. Juni.	Dytaget.	Antal Planter d. 8. Novb.	Knotens Vægt uden Top.
1	$\frac{1}{4}$	5	8. Novb.	1	3 Pb.
2	$\frac{1}{2}$	6	8. -	4	5 -
3	$\frac{3}{4}$	7	8. -	-	- -
4	1	6	8. -	4	8 $\frac{1}{2}$ -
5	$1\frac{1}{4}$	5	8. -	2	6 $\frac{1}{2}$ -
6	$1\frac{1}{2}$	3	8. -	1	4 $\frac{1}{2}$ -
7	2				
8	$2\frac{1}{2}$				
9	3				
10	4				
11	5				
12	6				

} Spirede ikke.

Planterne i $\frac{1}{4}$ Tommers Dybde bleve bortædte af Insekter.

Rodkløver, saet i forff. Dybde.

Der saedes 200 Frs i hvert Bed den 8de Mai 1866.

Dybde Tommer	Spiret.	Antal Spirer d. 9. Juni.	Begyndt at blomstre Dato.	Antal Planter i Efteraaret.
0	*)	46	1. Aug.	25
$\frac{1}{4}$	—	63	30. Juli	65
$\frac{1}{2}$	—	59	28. -	50
$\frac{3}{4}$	—	55	28. -	45
1	—	21	28. -	25
$1\frac{1}{2}$	—	4	2. Aug.	6
2	29. Mai	2	11. -	4
$2\frac{1}{2}$	—	1	17. -	1
3	—	—	—	3
$3\frac{1}{2}$	—	—	—	3
4				
5				

*) Spiringsdagen umulig at angive formedelst Insektangreb.

Maiqræs (eng.), saet i forffjellig Dybde.

Der saedes 200 Frs i hvert Bed den 11te Mai 1866.

Dybde Tommer	Spiret.	Antal Spirer d. 9. Juni.	Arene fride Dato.	Antal Planter i Efteraaret.
0		—	—	3
$\frac{1}{4}$		7	17. Juli	8
$\frac{1}{2}$?	8	27. -	6
$\frac{3}{4}$		5	27. -	6
1		2	30. -	1
$1\frac{1}{2}$		—	—	2
2				
$2\frac{1}{2}$				
3				
4				
5				
6				

} Spirede ikke.

Hvidklav, saet i forff. Dybde.

Der saedes 200 Frs i hvert Bed den 8de Mai 1866.

Dybde Tommer	Antal Spirer d. 9. Juni.	Begyndt at blomstre Dato.	Antal Planter i Efteraaret.
0	24	17. Juli	40
$\frac{1}{4}$	25	15. -	37
$\frac{1}{2}$	35	13. -	44
$\frac{3}{4}$	20	14. -	34
1	3	3. -	3
$1\frac{1}{2}$			
2			
$2\frac{1}{2}$			
3			
$3\frac{1}{2}$			
4			
5			

} Spirede ikke.

Spiringsdagen umulig at angive formedelst Insektangreb.

Timothei, saet i forffjellig Dybde.

Der saedes 200 Frs i hvert Bed den 11te Mai 1866.

Dybde Tommer	Spiret.	Antal Spirer d. 9. Juni.	Arene fride Dato.	Antal Plant. i Efteraaret.
0	6 Juni	7	24. Juli	1
$\frac{1}{4}$	31. Mai	34	15. -	20
$\frac{1}{2}$	29. -	7	16. -	10
$\frac{3}{4}$	1. Juni	3	17. -	4
1				
$1\frac{1}{2}$				
2				
$2\frac{1}{2}$				
3				
4				
5				
6				

} Spirede ikke.

5. Forskjellige Kornarters Udviklingstid.

De ere udførte paa samme Maade, med samme Formaal og paa ligesaa store Bede, 12 Kvadratalen, som tidligere. Flere af Bedene bleve stærkt angrebne af Jugle, navnlig en Del af Hvede- og Bygbedene. Ikke blot de sildig saaede Hvede- og Rugbede, men ogsaa de sildig saaede Bede (saaede efter d. 30te Mai) af 2radet og 6radet Byg samt Havre strede meget uensartet igjennem, idet nogle enkelte År kom frem flere Dage før Hovedmassen stred igjennem.

Med Hensyn til Planteshydommenes Udbredelse i dette Forsøg, hvorover flere Sagttagelser bleve gjorte, findes nærmere Beskrivelse i Affnittet om Planteshydomme. Her skal blot bemærkes, at de navnlig i Foraaret saaede Rugbede vare meget stærkt angrebne af Bladrust, og at Hveden iaar forholdsvis var mindre angreben.

Hvede, saaet til forskjellig Tid.

Beds Nr.	Saaet Dato.	Spiret Dato.	Stredet Dato.	Høstet Dato.	Straaets og Aærnes Vægt.	Kornets Vægt.	Kornets Maal.		
1	1. Sept.	7. Sept.	23. Juni	15. Aug.	4,00 Pd.	0,20 Pd.	1 Pot		
2	6. -	12. -	24. -	15. -	5,10 -	0,60 -	-		
3	13. -	19. -	24. -	16. -	6,20 -	1,00 -	-		
4	20. -	24. -	25. -	16. -	5,80 -	1,00 -	-		
5	27. -	3. Oktb.	26. -	17. -	5,50 -	1,00 -	-		
6	4. Oktb.	12. -	26. -	17. -	6,40 -	0,80 -	-		
7	11. -	18. -	27. -	1. Sept.	8,00 -	1,00 -	-		
8	18. -	30. -	27. -	1. -	6,70 -	0,70 -	-		
9	25. -	12. Novb.	28. -	1. -	6,60 -	0,70 -	-		
10	1. Novb.	17. -	29. -	1. -	5,60 -	0,70 -	-		
11	15. -	30. -	29. -	1. -	6,10 -	0,40 -	-		
12	28. -	10. Decb.	30. -	1. -	4,60 -	0,70 -	-		
13	13. Decb.	1. Jan.	30. -	1. -	4,90 -	1,50 -	1 -		
14	27. -	14. -	1. Juli	1. -	7,00 -	1,60 -	1 -		
15	11. Jan.	3. Febr.	1. -	1. -	5,80 -	1,20 -	1 -		
16	25. -	?	2. -	1. -	4,70 -	1,00 -	-		
17	5. April	16. April	20. -	5. Oktb.	} 3½ Pd. (Afgr. Vægt).				
18	11. -	19. -	Forst. År stred 31. Juli	9. -	} 1½ Pd. (Afgr. Vægt).				
19	18. -	25. -	136 År vare stredne igjennem og deraf vare ¼ Del modne til d. 10de Oktb., efter hvilken Tid al Modning standsedes.						
20	25. -	3. Mai	55 umodne År (talte d. 10de Oktb.).						
21	2. Mai	9. -	Kun 4 År stred igjenn., nemlig i Slutn. af Sept.						
22	9. -	16. -	Intet År stred igjennem.						

Aug, faaet til forskjellig Tid.

Rættens Nr.	Saaet Dato.	Espiret Dato.	Skredet Dato.	Høstet Dato.	Palmenes og Avnernes Bægt.	Kornets Bægt.	Kornets Maal.				
1	1. Sept.	6. Sept.	30. Mai	28. Juli	3,30 Pbd.	2,20 Pbd.	1 Pot				
2	6. -	12. -	29. -	28. -	5,90 -	3,70 -	2 -				
3	13. -	19. -	29. -	30. -	7,30 -	3,90 -	2 -				
4	20. -	27. -	27. - *)	30. -	7,50 -	3,80 -	2 -				
5	27. -	2. Oktb.	31. -	1. Aug.	6,30 -	3,00 -	2 -				
6	4. Oktb.	11. -	31. -	2. -	7,20 -	3,00 -	2 -				
7	11. -	18. -	1. Juni	6. -	7,70 -	3,80 -	2 -				
8	18. -	29. -	2. -	9. -	6,30 -	3,50 -	2 -				
9	25. -	12. Novb.	4. -	10. -	4,50 -	3,00 -	2 -				
10	1. Novb.	17. -	5. -	11. -	4,80 -	3,20 -	2 -				
11	15. -	28. -	5. -	11. -	4,20 -	2,80 -	2 -				
12	28. -	10. Decb.	6. -	13. -	4,40 -	2,60 -	1 5/8 -				
13	13. Decb.	4. Jan.	6. -	15. -	4,30 -	2,70 -	1 4/8 -				
14	27. -	12. -	6. -	15. -	4,80 -	3,00 -	2 -				
15	11. Jan.	4. -	7. -	16. -	4,50 -	3,00 -	2 -				
16	25. -	? -	8. -	17. -	4,00 -	2,60 -	1 3/8 -				
17	5. April	15. April	28. -	Ugr. Bægt	3,20 Pbd.						
18	11. -	16. -	7. Juli	- -	2,50 -	**)					
19	18. -	24. -	13. -	- -	0,50 -	**)					
20	25. -	1. Mai	} Enkelte Aar } skrede } d. 17. Juli	} 59 gennemskredue Aar b. 10. Oktb.	} 53	} -	} - 10. -				
21	2. Mai.	8. -						} 6	} -	} -	} - 10. -
22	9. -	14. -									

*) De første Staffe kom frem af Bladsfederne d. 16de Mai.

***) Vindnes meget ulige, gæve enkelte gode Aar med fyldige Skærner, men ogsaa mange lette eller helt svange Aar.

Zradet Byg (alm.), faaet til forskjellig Tid.

Rættens Nr.	Saaet Dato.	Espiret Dato.	Skredet Dato.	Høstet Dato.	Palmenes og Avnernes Bægt.	Kornets Bægt.	Kornets Maal.
1	5. April	21. April	1. Juli	15. Aug.	2,50 Pbd.	1,40 Pbd.	1 3/8 Pot
2	11. -	25. -	4. -	16. -	3,80 -	2,40 -	2 1/4 -
3	18. -	2. Mai	9. -	17. -	3,70 -	2,70 -	2 1/4 -
4	25. -	10. -	13. -	24. -	5,80 -	3,20 -	2 3/4 -
5	2. Mai	16. -	16. -	1. Sept.	3,50 -	2,70 -	2 -
6	9. -	21. -	18. -	6. -	3,20 -	2,50 -	2 1/4 -
7	16. -	27. -	24. -	11. -	3,00 -	1,50 -	1 1/2 -
8	23. -	31. -	27. -	13. -	2,50 -	1,50 -	1 1/2 -
9	30. -	6. Juni	31. -	19. -	2,80 -	1,10 -	1 -
10	6. Juni	11. -	3. Aug.	20. -	3,50 -	1,00 -	5/8 -
11	13. -	18. -	7. -	24. -	4,00 -	1,40 -	1 1/8 -

Grødet Byg (alm.), saet til forskjellig Tid.

Rebet's Nr.	Saaet Dato.	Spiret Dato.	Strøbet Dato.	Høstet Dato.	Halmens og Avnerens Vægt.	Kornets Vægt.	Kornets Maal.
1	5. April	17. April	28. Juni	10. Aug.	3,20 Pb.	2,20 Pb.	2 1/4 Pot
2	11. -	24. -	1. Juli	13. -	3,80 -	3,20 -	2 3/4 -
3	18. -	1. Mai	5. -	15. -	4,50 -	4,00 -	3 3/4 -
4	23. -	9. -	7. -	16. -	5,00 -	5,00 -	4 1/2 -
5	2. Mai	14. -	11. -	22. -	4,50 -	4,50 -	4 -
6	9. -	19. -	14. -	1. Sept.	4,80 -	4,20 -	4 -
7	16. -	26. -	17. -	4. -	3,60 -	3,40 -	3 1/4 -
8	23. -	30. -	19. -	8. -	4,70 -	3,00 -	3 -
9	30. -	5. Juni	28. -	14. -	5,00 -	2,50 -	3 -
10	6. Juni	11. -	31. -	19. -	6,10 -	1,40 -	1 1/2 -
11	13. -	18. -	5. Aug.	20. -	6,50 -	2,50 -	2 1/4 -

Havre (Høpetoun), saet til forskjellig Tid.

Rebet's Nr.	Saaet Dato.	Spiret Dato.	Strøbet Dato.	Høstet Dato.	Halmens og Avnerens Vægt.	Kornets Vægt.	Kornets Maal.
1	5. April	21. April	2. Juli	15. Aug.	4,30 Pb.	1,70 Pb.	2 1/2 Pot
2	11. -	25. -	4. -	17. -	4,50 -	3,00 -	3 3/4 -
3	18. -	2. Mai	6. -	22. -	5,50 -	3,70 -	4 3/4 -
4	25. -	9. -	8. -	26. -	8,00 -	3,50 -	4 3/4 -
5	2. Mai	15. -	11. -	1. Sept.	7,00 -	3,00 -	4 3/4 -
6	9. -	20. -	14. -	7. -	5,20 -	3,30 -	4 -
7	16. -	26. -	17. -	12. -	4,50 -	1,50 -	2 -
8	23. -	31. -	24. -	15. -	4,50 -	2,00 -	2 1/2 -
9	30. -	6. Juni	2. Aug.	20. -	3,80 -	1,20 -	1 1/2 -
10	6. Juni	12. -	7. -	24. -	6,00 -	2,00 -	2 1/2 -
11	13. -	19. -	12. -	29. -	7,00 -	1,50 -	1 1/2 -

Urter (tidlig grønne), saet til forskjellig Tid.

Rebet's Nr.	Saaet Dato.	Spiret Dato.	1ste Blomst Dato.	Høstet Dato.	Halmens og Avnerens Vægt.	Kornets Vægt.	Kornets Maal.
1	5. April	19. April	21. Juni	10. Aug.	4,20 Pb.	2,70 Pb.	1 3/4 Pot
2	11. -	25. -	23. -	11. -	3,90 -	2,50 -	1 3/4 -
3	18. -	2. Mai	25. -	13. -	3,40 -	2,90 -	1 3/4 -
4	25. -	10. -	27. -	15. -	4,10 -	3,20 -	2 1/8 -
5	2. Mai	15. -	30. -	17. -	4,70 -	2,30 -	1 3/8 -
6	9. -	20. -	1. Juli	24. -	3,90 -	2,30 -	1 5/8 -
7	16. -	27. -	2. -	1. Sept.	4,00 -	2,20 -	1 3/4 -
8	23. -	30. -	11. -	6. -	2,80 -	2,20 -	1 1/2 -
9	30. -	5. Juni	17. -	12. -	2,50 -	1,50 -	1 -
10	6. Juni	12. -	24. -	19. -	2,50 -	0,50 -	1/2 -
11	13. -	19. -	29. -	22. -	3,00 -	1,50 -	3/8 -

Bønner (alm. Markt), faaet til forskjellig Tid.

Rebets Nr.	Saaet Dato.	Spiret Dato.	1ste Blomst Dato.	Palmenes og Kønernes Vægt.	Kornets Vægt.	Kornets Maat.
1	5. April	25. April	14. Juni	3,50 Pbd.	4,50 Pbd.	3 Pot.
2	11. -	2. Mai	15. -	4,00 -	4,00 -	2½ -
3	18. -	9. -	16. -	4,00 -	5,00 -	3¼ -
4	25. -	15. -	20. -	4,00 -	4,50 -	3 -
5	2. Mai	19. -	23. -	4,50 -	4,50 -	3 -
6	9. -	25. -	27. -	4,50 -	4,00 -	2½ -
7	16. -	29. -	30. -	4,50 -	3,00 -	2 -
8	23. -	3. Juni	1. Juli	5,00 -	3,00 -	2 -
9	30. Juni	11. -	10. -	6,50 -	4,00 -	2½ -
10	6. -	18. -	17. -	7,50 -	2,00 -	1½ -
11	13. -	24. -	23. -	8,00 -	3,00 -	2 -

Endelig føies endnu til denne Beretning en Række Jagttagelser af Assistenten, Hr. Lieut. J. E. la Cour, over:

Plantesygdomme

i Landbohøjskolens Landbrugshave og Forsøgsmark i Sommeren 1866.

Rust.

Denne Sygdom var ikke stærkt udbredt, navnlig var Hveden mere fri end den pleier at være, hvorimod den iaar var en Del værre paa Rugen end almindelig.

Den optraadte ulige stærkt paa de forskjellige Varieteter, saaledes som nedenstaaende Jagttagelser vise. Betegnelsen for Rustmængden er den samme som tidligere benyttet, nemlig fra 0—1—2—3—4—5 og 6, hvor 0 bethyder at Planten er rustfri, 6 at den er aldeles ødelagt af Rust.

Den 5te Juli var Rusten paa Baarhvede fra Nordlandene, Udartet Mirakkelhvede og St. Helena Hvede 1, paa alle de andre Hvedearter 0, paa Baarrugen 3 og paa Vinterhavren 0. 3 Udgprøverne fandtes den at være:

	D. 5. Juli.	D. 17. Juli.	D. 9. Aug.
Udg fra Repaul	Spor	Spor	3
— Flynner fra Aagaard	1	3	4
— Sort Ramtou	Spor	1	4
— Konge- fra Fønskov	Spor	2	3
— Grd. langæret	Spor	2	4

	D. 5. Juli.	D. 17. Juli.	D. 9. Aug.
Vyg 4rd. fra Kristiania	Spor	1	3
— Himalaya	Spor	1	3
— Annat	1	1	2
— 6rd. fra Færøerne	1	4	5
— Alm. Vinter	0	1	1
— Alm. 2rd.	Spor	Spor	2
— Kort Bifte	Spor	1	2
— H. polysticum	Spor	1	3
— Phoenix 2rd.	0	Spor	2
— Victoria	1	3	4
— Alm. Bifte	0	1	4
— Common scotch	0	Spor	2
— fra Kanada	0	Spor	2

Ved Høstningen af Vygget havde Rusten ogsaa bredt sig til Stænglerne. I Havren fandtes ikke en Rustplet; det er i det Hele taget, i al Fald paa disse Jorder, den Kornart, der holder sig mest fri for Rust.

Rugen i Udviklingsforsøget havde temmelig megen Rust den 5te Juli, men i ulige Mængde i de forskjellige Bede. Den først saaede havde en Del, derefter astog den indtil Prøven saaet den 4de Oktbr., og her saavel som i de følgende Bede fandtes den kun sporadisk. Men i Bedet saaet den 28de Novbr. (med dette Bed begyndte en ny Række Bede, saa denne Prøve kom til at staa ved Siden af den først saaede Prøve, og længst mod Nord) optraadte Rusten meget stærkt, og her saavel som i de følgende Bede vare alle Bladene mere eller mindre plettede, nogle endog helt belagte dermed. Stærkest vare dog de unge Bede, der vare saaede i Foraaret, angrebne af den, kun de nyeste Blade vare endnu grønne, de ældre vare aldeles gule eller rødbrune af den storplettede noget rødbrune Rugrust.

Hveden i Udviklingsforsøget havde kun ganske enkeltvis nogle faa Rustpletter; ligesaa Hveden i Dybdesaaningsforsøget, hvorimod ogsaa Rugen i dette Forsøg var temmelig stærkt angreben; det var navnlig de yngre Rugplanter i dette Forsøg,

altsaa især de dybest faaede (senest spirede), der vare stærkest angrebne, saaledes at Kusten senere ved Kornets Modning ikke som i de tidligt udoiklede Bede nøiedes med at angribe Stængel og Blade, men endog selve Avnerne.

Dernæst optraadte Rustsygdommen iaar paa Runkelroebladene, hvor jeg først bemærkede den i Slutningen af August, men den havde da vist allerede været der en lille Tid, thi den var meget udbredt, om end ikke endnu stærk. Den tiltog imidlertid saa stærkt, begunstiget af det paafølgende fugtige Veir i September, at Koernes Væxt næsten aldeles standsedes fra midt i September. Muligvis kan den i Oktober paafølgende Tørre ogsaa have havt nogen Indflydelse paa Væxtens Standning, men denne begyndte saa tidligt og saa bestemt inden den tørre Periode, at Kusten sikkert tilkommer Hovedskylden.

Brand.

Af Brand fandtes iaar kun meget lidt paa Skolens Jord, men ogsaa den optraadte med ulige Styrke ved de forskjellige Varieteter. Saaledes fandtes i Bedet med

	D. 5. Juli.	D. 17. Juli.
Byg, Flynder fra Aagaard	3 Brandax	3
— Annat	1	0
— 6rd. fra Færøerne	41	8
— Alm. 2rd.	3	1
— Hordeum polysticum	19	"
— fra Kanada	0	1

og i alle de andre dyrkede Varieteter ingen.

De Havreprøver, i hvilke der den 17de Juli fandtes Brandax, vare følgende:

Sort Fane	28 Brandax	Sort Havre	4 Brandax
Sort fra Ungarn	5 —	Kartoffel	4 —
Stoff Dverg	18 —	Hvid polst	11 —
Havre fra Mors	1 —		

og i alle de andre dyrkede Varieteter ingen.

Melbrøier.

Af disse fandtes iaar temmelig mange.

For at undersøge, hvorvidt den forskjellige Saatid og deraf følgende forskellige Blomstringstid har Indflydelse paa den Styrke, hvormed Melbrøierne optræde, bleve de enkelte Bede i Udviklingsforsøget nøiagtig gennemgaaede, Melbrøie-Kornene og Melbrøieærene talte og en nærmere Beskrivelse knyttet dertil. Følgende Sagttagelser indsamledes ved Høstningen:

Kug saæet:

1ste September.

53 Melbrøieforn i 19 A_r. Deraf 48 Melbrøieforn i 15 A_r, som vare meget silbige og grønne, og hvortil Sygdommen sikkert var forplantet fra en stor Melbrøie, som jeg tidlig bemærkede paa et af de først fremstudte A_r. En Del silbige Sidestub, hvis A_r først vare stredne igjennem nogle Dage før Høstningen, var saaledes inficeret af Sygdommen, at „Hønningduggen“ hang i store Draaber å 1—2 Liniers Gjennemsnit ud af A_renes Smaa_ar.

6te September.

26 Melbrøieforn i 12 A_r; om disse gjælde de samme Bemærkninger som ovenfor; i et af de grønne A_r fandtes 7 Melbrøier, og af hele Bedets 26 Melbrøier fandtes de 24 i 10 grønne A_r.

13de September.

44 Melbrøieforn i 5 A_r, alle endnu fuldkommen grønne; deraf 27 Melbrøier i 1 af A_rene.

20de September.

7 Melbrøier i 5 A_r, tildels grønne. Her ligesom i de foregaaende Bede fandtes en Del silbige endnu smaa og grønne Sidestub, hvis A_r først for faa Dage siden vare studte igjennem, og som alle vare stærkt belagte med Hønningdug, altsaa inficerede af Sygdommen.

27de September.

70 Melbrøier i 38 A_r, med Undtagelse af 4 alle grønne.

4de Oktober.

112 Melbrøier i 56 A_r, alle grønne paa 4 nær.

11te Oktober.

(57 Melbrøier i 19 A \ddot{r} . NB. Da dette Ved tidligere havde forekommet mig meget rigt paa Melbrøier, maa jeg formode, at en anden har forud aspillet en Del).

Kug saacet

d. 18de Oktober	268	Melbrøier i	73	A \ddot{r} .
— 25de Oktober	275	do. i	81	—
— 1ste November	256	do. i	80	—
— 15de —	342	do. i	119	—
— 28de —	128	do. i	41	—
— 13de December	35	do. i	12	—
— 27de —	70	do. i	26	—
— 11te Januar	32	do. i	18	—
— 25de —	35	do. i	17	—
— 5te April	44	do. i	30	—
— 11te —	30	do. i	17	—
— 18de —	33	do. i	22	—

— 25de — } Agene naaede i disse Vede en saa ringe Ud-
 — 2den Mai } vikling, at ei heller Anlægene til Melbrøieforn
 — 9de — } kunde fuldt udvickles.

I alle Dybsaaningsbedene med Kug fandt jeg 120 Melbrøieforn i 35 A \ddot{r} ; det var navnlig de yngre Planter, altsaa især de dybest saae (senest spirede), der havde flest Melbrøier.

Af Melbrøier fandtes den 9de August i:

Dyg Phoenix	1	Melbrøie i	1	A \ddot{r} .
— Victoria	6	— i	2	—
— Flynder fra Aagaard	29	— i	19	—

og saa her viste sig ligesom ved Rugen, at de sidst gjennemstredne A \ddot{r} vare stærkest angrebne af Melbrøier, altsaa rimeligvis smittede af de første Melbrøiers Knopceller.

Kartoffelsygd.

Indtil Begyndelsen af August vare Kartofflerne frie for Sygdommen, men da begyndte den og greb temmelig stærkt om sig, om end med ulige Styrke hos de forskjellige Varieteter, saaledes som følgende Sagtagelser vise:

Sygdomsstyrken hos Kartoflerne den 23de August:

Intermedio	1	Saalsfelber	0
Irlandske	1	Rye Rjæmpe	1
King of Moors	1	Non plus ultra	0
6 Ugers	1	Marmora	$\frac{1}{2}$
de Vigny	1	Tidlig Dverg	1
Røde tidlige Zwiebel	1	Rio Frio	$\frac{1}{2}$
Drue fra Darfur	2	England	$\frac{1}{2}$
Tærø	$\frac{1}{2}$		

For bedre at kunne tillægge disse Sygdomsagttagelser deres rette Betydning, toges følgende Beskrivelse af de forskellige Kartoffelsorter den 23de August:

Intermedia, ret kraftig; $\frac{3}{4}$ Alen høi; afblomstret.

Irlandske, lav, kun $\frac{1}{2}$ Alen høi; ret kraftig, med lidt gulladne Blade; afblomstret.

King of Moors meget lav, kun $1\frac{1}{2}$ Kvarter høi; lidt smalbladet; ret kraftig; afblomstret.

6 Ugers $\frac{3}{4}$ Alen høi; ret kraftig; afblomstret.

de Vigny meget mørkegrøn; kun faa overjordiske Stængler, der tildels falde henad Jorden; afblomstret.

Røde tidlige Zwiebel, kraftig Top; $\frac{3}{4}$ Alen høi; temmelig bredbladet; afblomstret.

Drue fra Darfur, store, meget gule Blade, der give Planten et sygeligt Udseende; $\frac{3}{4}$ Alen høi; afblomstret.

Tærø; mørkegrønne, kraftige, furede (og derved tilskyndende laadne) Blade; 1 Alen høie Stængler; en enkelt Blomst endnu.

Saalsfelber; meget stærk kraftig Top, der holder sig opret og aldeles skjuler Bedet; Stænglerne $1\frac{1}{4}$ Alen høie; endnu ere mange i Blomst.

Rye Rjæmpe; temmelig kraftige 1 Alen høie Stængler; afblomstret.

Non plus ultra, den høieste ($1\frac{1}{2}$ Alen) Kartoffelart, kraftige, mørkegrønne, furede, laadne og temmelig smalbladet, stærkt mørkebrunrøde Stængler. Nogle enkelte Blomster endnu.

Marmora; 1 Alen høie ret kraftige Stængler, temmelig mørkegrøn, endnu en enkelt Blomst.

Tidlig Dverg; $\frac{3}{4}$ Alen høi; temmelig kraftig og mørkegrøn.

Rio Frio; meget kraftig; $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{1}{2}$ Alen høie Stængler med stærkt mørkegrønne Blade og Sidestængler; endnu findes der enkelte Blomster.

England; $\frac{3}{4}$ Alen høi; ret kraftig og temmelig mørkegrøn.

Nattefrost.

Natten mellem den 29de og 30te April havde indtil \div $3,6^{\circ}$ C Kulde; om Morgenen laa de allerede dengang 1 Alen lange Blomsterstængler i Kapsen matte henad Jorden; da der om Formiddagen faldt en lille begunstigende Regn, og Veiret senere op ad Dagen blev smukt, reiste de sig igjen, men vare blevne endnu mere sølsomme mod den næste Nats Kulde, skjøndt Thermometret da kun sank til \div $0,6^{\circ}$.

Natten mellem den 11te og 12te Oktober sank Thermometret til Frysepunktet, men Himlen var klar og Vinden sydsøstlig, saa der paa Jordens Overflade faldt Rimfrost. En Mængde af Tobaksbladene bleve ødelagte; Heliotroper og Georginer bleve ogsaa ødelagte, undtagen hvor de stode inde under andre Planter, saa at endog de Blomster og Blade, der sadde lidt beskyggede af selve Planternes Blade, holdt sig friske. Ogsaa Maisbladene bleve tilbøls ødelagte, navnlig hvor de sadde meget frit.

Natten mellem den 16de og 17de Oktober sank Varmen til \div $3,0$, med sagte Vind fra Øst og klar Himmel; følgende Planter bleve ødelagte deraf:

Græskarrene opad Muren ved Driohuset.

Pelargonierne.

En Del af Lupinernes Blade (en Del forbleve friske).

En Del af Kunkelroernes Blade.

Blaa fransk Sneglebælg.

Bladene af de Jordæblestængler, der stode i Kanten, hvorimod de midt i Stykket forbleve friske.

En Del af Cikorien's Blade.

Luzernen.

En Del af Rødkløveren (Hvidkløveren forblev frisk).

En Del af Sejl Sneglebælgens Blade (Esparcettens Blade og Blomster forbleve friske).

Nogle faa af Astrapelens Blade.

De fleste af Markbønnernes Blade.

En Del af Svinemeldens Blade, hvor de stode frit.